

Kiireellinen määräys: Ame Cafen kaivoveden keittokehotus 15.8.2025

Ympäristöterveysjaosto 21.08.2025 § 83
2039/11.05.02.02/2025

Valmistelu ja lisätiedot
terveydensuojelusuunnittelija Maarit Lönnroth
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Ame Cafe -elintarvikehuoneiston kaivoveden säännöllisen valvonnan näytteessä 7.5.2025 havaittiin koliformisia bakteereja 8 mpn/100 ml ja enterokokkeja 1 pmy/100 ml. Seurantanäytteessä 22.5.2025 koliformisia bakteereja ei todettu, mutta näytteessä oli enterokokkeja 2 pmy/100 ml. Seuraava seurantanäyte otettiin 13.8.2025 ja siinä koliformisten bakteerien määrä oli 88 mpn/100 ml, E.coli 1 mpn/100 ml ja enterokokkeja 20 pmy/100 ml.

Tulosten perusteella terveydensuojelusuunnittelija antoi 15.8.2025 suullisesti kiireellisen määräyksen veden keittokehotuksesta. Ohjeistus annettiin myös kirjallisesti samana päivänä (katso liite). Toimijaa kehoitettiin myös selvittämään veden saastumisen syy ja ryhtymään toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi. Päätöksestä ei kuultu asianosaisia.

Koliformisten bakteerien esiintyminen ilmentää kaivoveden pintavesisaastumista. Kun koliformisia bakteereja esiintyy talousvedessä, vesivälitteisen epidemian vaara on olemassa. E. colin ja enterokokkien esiintyminen talousvedessä viittaa veden ulosteperäiseen saastumiseen. Kiireellinen määräys veden käytön rajoittamisesta oli tämän vuoksi perusteltu.

Liitteet
Kirjallinen keittokehotusohje
Tutkimustodistukset, raporttitunnukset 011454, 012904 ja 025672

Asiaa koskeva lainsäädäntö:

Terveysuojelulaki (763/1994 & muutokset)

17 § Yleiset laatuvaatimukset

Talousveden ja lämpimän käyttöveden on oltava terveydelle haitatonta ja tarkoitukseensa käyttökelpoista. Talousvedeksi tarkoitettu vesi on tarvittaessa käsiteltävä ja desinfioitava siten, että siitä ei aiheudu terveyshaittaa.

Veden ottoon, käsittelyyn, varastointiin ja jakeluun tarkoitetut laitteistot on suunniteltava, sijoitettava ja rakennettava ja niiden haltijan on hoidettava niitä siten, että talousvesi ja lämmin käyttövesi täyttävät 1 momentissa säädetyt vaatimukset.

...

20 § Veden laatua koskeva valvonta, määräykset ja tiedottaminen

Kunnan terveydensuojeluviranomainen voi antaa tarvittaessa:

- 1) talousveden tai lämpimän käyttöveden käyttöä koskevia määräyksiä terveyshaitan ehkäisemiseksi tai poistamiseksi;*
- 2) määräyksiä toiminnanharjoittajalle veden laatua koskevasta tarkkailusta, riskienhallintaa koskevista toimenpiteistä sekä talousveden desinfioinnista ja muusta käsittelystä, jos sitä on pidettävä veden terveydellisen laadun kannalta tarpeellisena.*

...

51 § Terveydensuojelua koskevat määräykset

Kunnan terveydensuojeluviranomaisella on oikeus antaa yksittäisiä kieltoja ja määräyksiä, jotka ovat välttämättömiä terveyshaitan poistamiseksi tai sen ehkäisemiseksi.

...

Kiireellisessä tapauksessa valvontaa suorittava kunnan viranhaltija saa antaa 1 momentissa tarkoitetun kiellon tai määräyksen. Kielto tai määräys on viipymättä saatettava kunnan terveydensuojeluviranomaisen ratkaistavaksi.

Hallintolaki (434/2003 & muutokset)

34 § Asianosaisen kuuleminen

Asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Asian saa ratkaista asianosaista kuulematta, jos:

...

- 4) kuuleminen saattaa vaarantaa päätöksen tarkoituksen toteutumisen tai kuulemisesta aiheutuva asian käsittelyn viivästyminen aiheuttaa huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle, yleiselle turvallisuudelle taikka ympäristölle.*

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö

Ympäristöterveysjaosto päättää vahvistaa viranhaltijan antaman kiireellisen määräyksen.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.
